

Streszczenie

Relacje Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Włoskiej Partii Komunistycznej w latach 1948-1990.

Celem pracy doktorskiej jest opisanie politycznych, ekonomicznych, ideologicznych, kulturowych i propagandowych relacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z Włoską Partią Komunistyczną w latach 1948-1990. Dotychczas temat ten nie był badany całościowo. Jego podjęcie pozwoli uzupełnić wiedzę nt. zimnowojennych relacji pomiędzy partiami komunistycznymi z dwóch stron Żelaznej Kurtyny. Pozwoli również na, przynajmniej częściowe, spełnienie postulatów Francois Fureta dotyczącego porównania dwóch partii komunistycznych funkcjonujących w dwóch różnych rzeczywistościach: u władzy w ustroju jednopartyjnym oraz w roli opozycji w demokracji liberalnej¹.

Włoska Partia Komunistyczna była największą partią komunistyczną Zachodu. W przeciwieństwie do innych partii komunistycznych w tej części Europy (np. Francuskiej Partii Komunistycznej) była też największą partią lewicową w swoim kraju. Z jednej strony stanowiła część międzynarodowego ruchu komunistycznego i utrzymywała przyjazne stosunki z państwami tzw. realnego socjalizmu, zaś z drugiej strony była głęboko zakorzeniona w zachodniej kulturze i tożsamości. Aż do 1968 r. włoscy komuniści byli wiernymi sojusznikami ZSRR. Potępili wówczas inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację. W latach 70. przywódcy WłPK byli głównymi propagatorami projektu Eurokomunizmu i szukali demokratycznej drogi dla komunizmu na zachodzie. Jak wyglądały relacje Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z włoskimi komunistami? Czy polscy komuniści finansowali WłPK? Dotychczas temat ten nie był badany całościowo. Jego podjęcie pozwoli uzupełnić wiedzę nt. zimnowojennych relacji pomiędzy partiami komunistycznymi z dwóch stron Żelaznej Kurtyny.

¹ F. Furet, *Przeszłość pewnego złudzenia. Esej o idei komunistycznej w XX w.*, Warszawa 1966, s. 12.